

Coöperatieve Zuivelfabriek „Samenwerking" te Giessen Nieuwkerk. (huidige Giessenburg) 1906-1931.

Den 22sten October was het 25 jaar geleden dat voor de eerste maal de melk ontvangen werd aan de „Samenwerking" te Giessen-Nieuwkerk. Veel melk was er in den beginne niet, want in tegenstelling met vele andere streken was in dien tijd de melkveehouderij nog niet het hoofdmiddel van bestaan in de Alblasserwaard, doch vormde de hennep-teelt de voornaamste bron van inkomsten. Sedert de kaasbereiding daar echter aan de fabriek wordt uitgeoefend, is de veehouderij belangrijk toegenomen en legt men zich daar ook op de varkenshouderij toe.

De stoot tot de oprichting van een, zuivelfabriek te Giessen-Nieuwkerk is vooral uitgegaan van wijlen C.M. van Houweling, nadat deze in 1905 in een paar plaatselijke bladen een warm pleidooi had gehouden voor de fabriekmatige coöperatieve zuivelbereiding. Tegen den oorspronkelijker opzet in werd, teneinde het risico der deelnemers niet te groot te maken, ten slotte een naamlooze vennootschap opgericht in plaats van een coöperatieve vereeniging. Er wordt wel eens beweerd dat de vorm, waaronder samengewerkt wordt, er niet zoo heel veel toe doet, in dit geval echter werd, naar later bleek, met het kiezen van den N.V.-vorm tevens de kiem gelegd voor een strijd, welke ten slotte met een scheuring eindigde. Als leider der minderheid trad hierbij op een niet-leverancier, wonende buiten de plaats waar de fabriek gevestigd was. De meerderheid behield de fabriek en herstelde de vroeger begane fout door er een Coöperatieve Zuivelfabriek van te maken, terwijl de minderheid uittrad en een eigen fabriek op bescheiden schaal oprichtte.

Alle moeilijkheden waren wel is waar hiermede voor de nieuwe vereeniging nog niet voorbij, doch hierover uit te weiden, heeft geen zin. Enkele nieuwe directeuren kwamen en gingen. De laatste jaren zijn echter de uitkomsten, de tijdsomstandigheden in aanmerking genomen, zeer bevredigend geweest en dit geeft moed voor de toekomst.

Ier.